

Arbeidsmarkedet mot vippepunktet?

Ulf Andersen

Statistikksjef // Nav

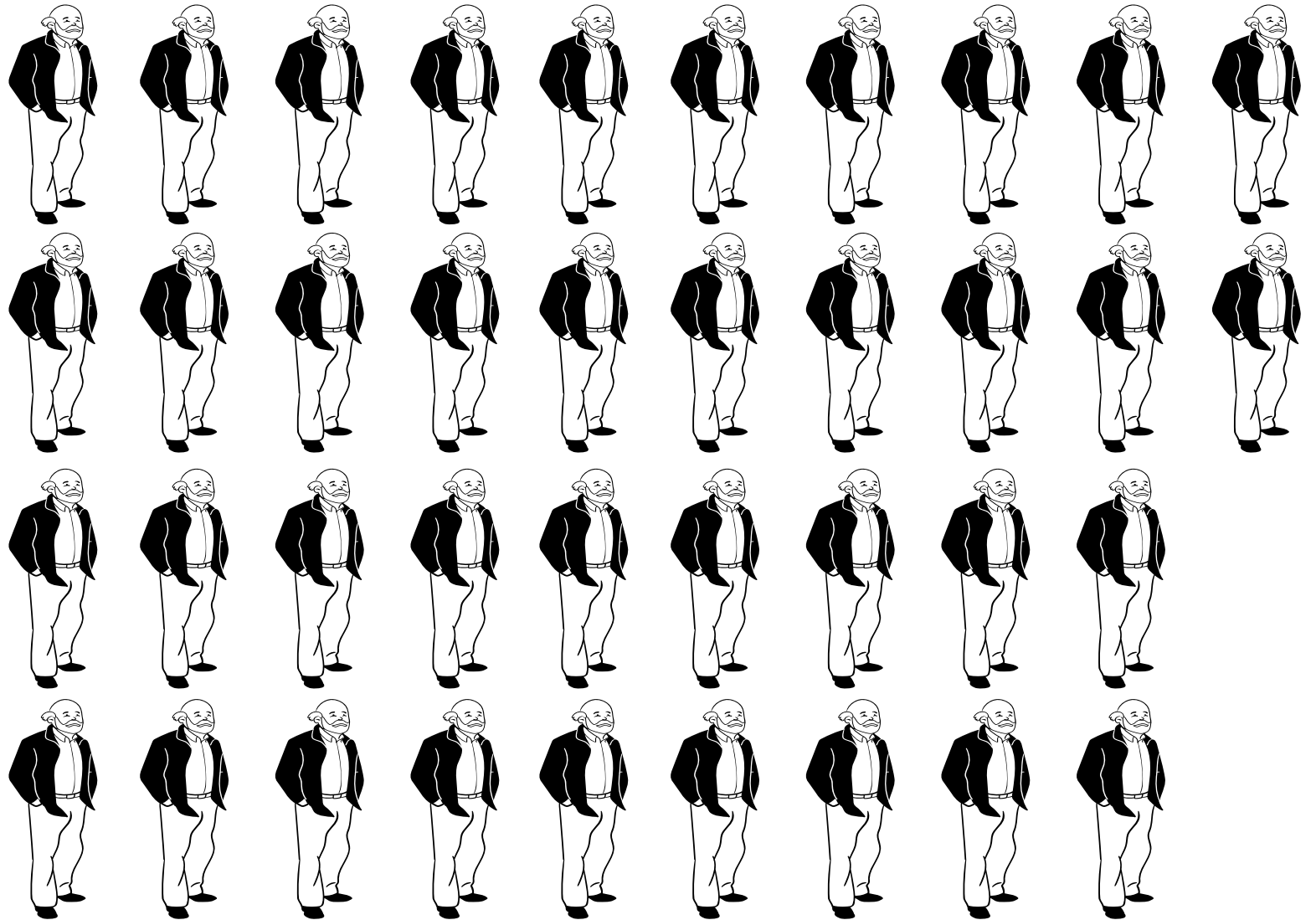

Møre og Romsdal har en
stor **samfunnsutfordring**
som påvirker
arbeidsmarkedet

For **hvert barn dere mister**
i barnehagealder (1-5 år) i
2050...

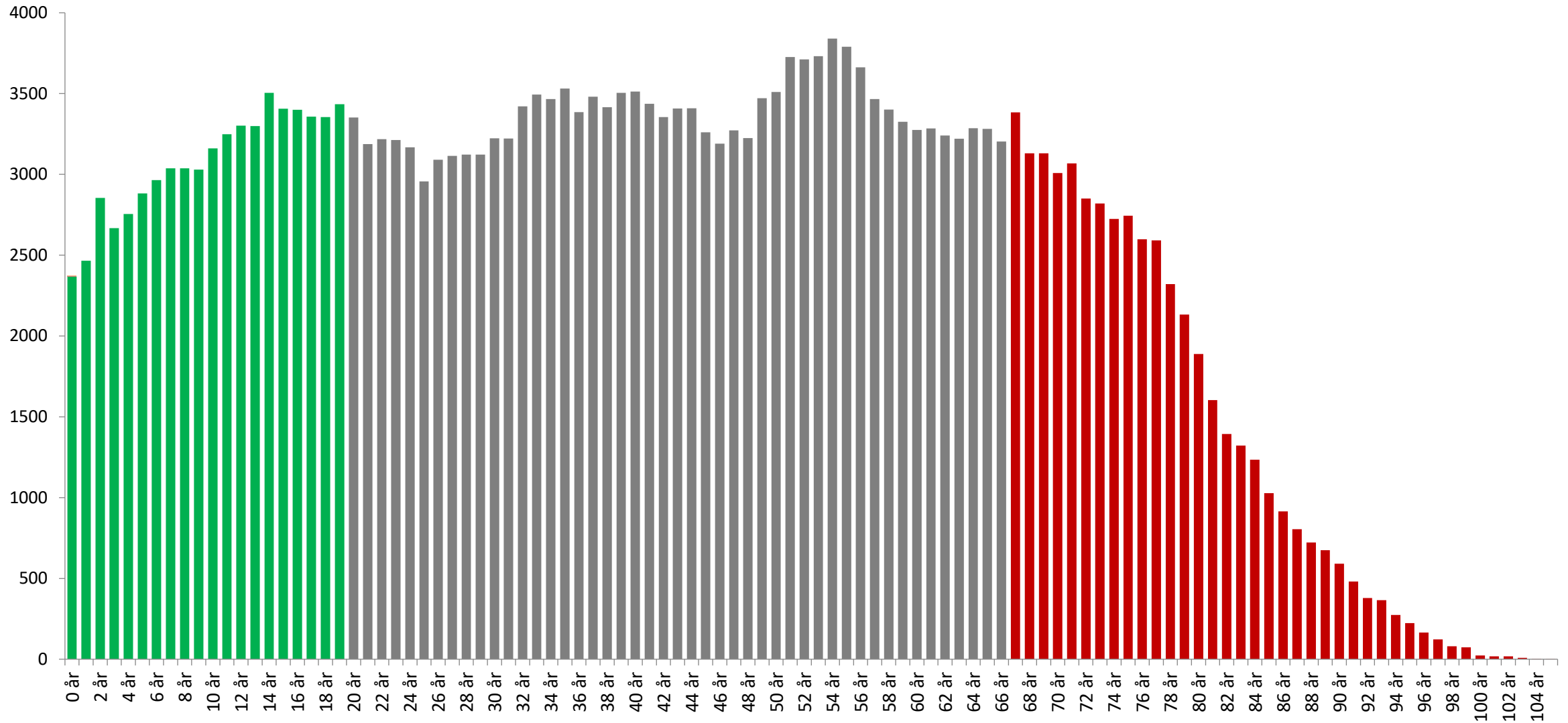
...får dere **38 seniorer**
som er **80 år og eldre**

-430 barnehagebarn vs 16 160 seniorer...

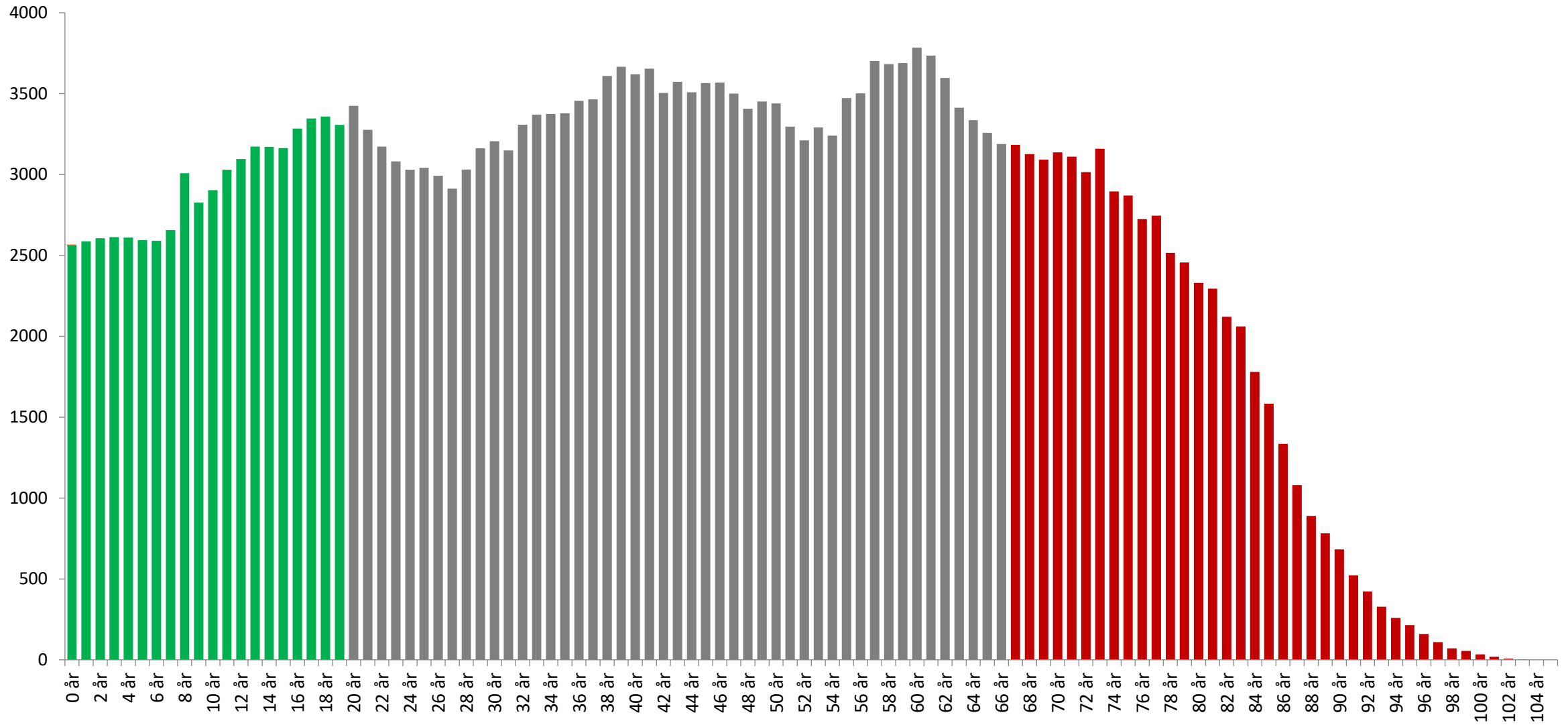
Befolkningen i Møre og Romsdal

2024

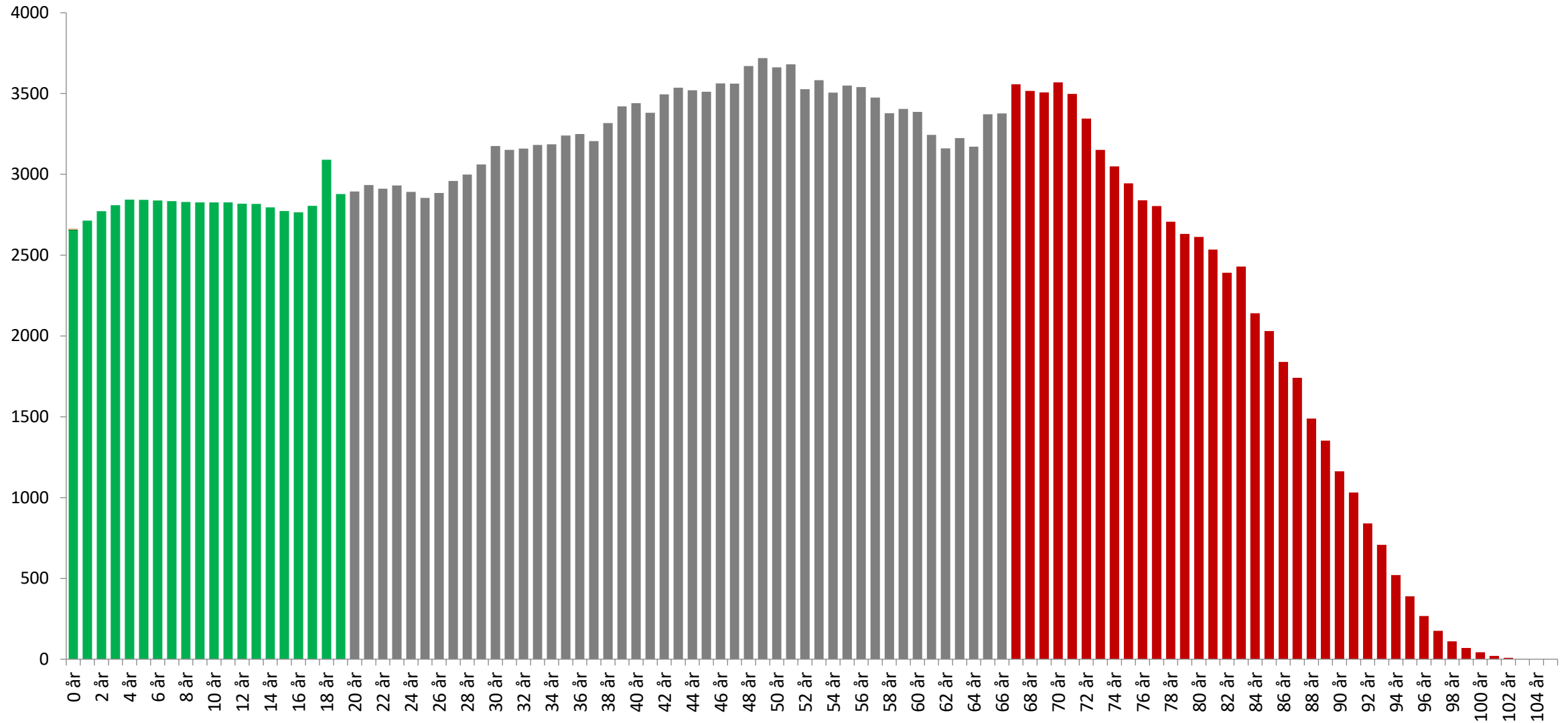
Befolkningen i Møre og Romsdal

2030

Befolkningen i Møre og Romsdal

2040

Befolkningen i Møre og Romsdal

Andel <20 år:

20%

(23% i 2024)

Andel 20-66 år:

54%

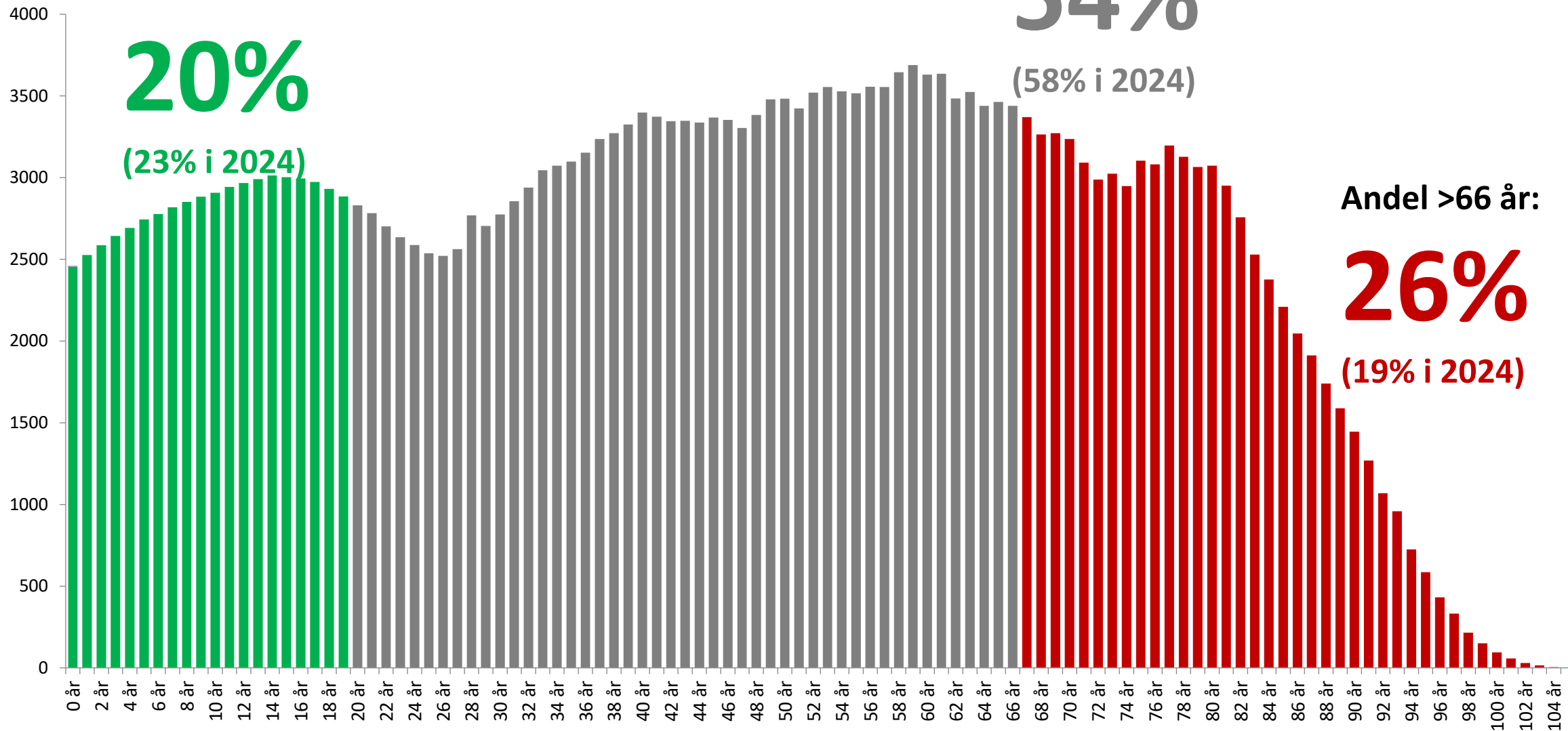
(58% i 2024)

2050

Andel >66 år:

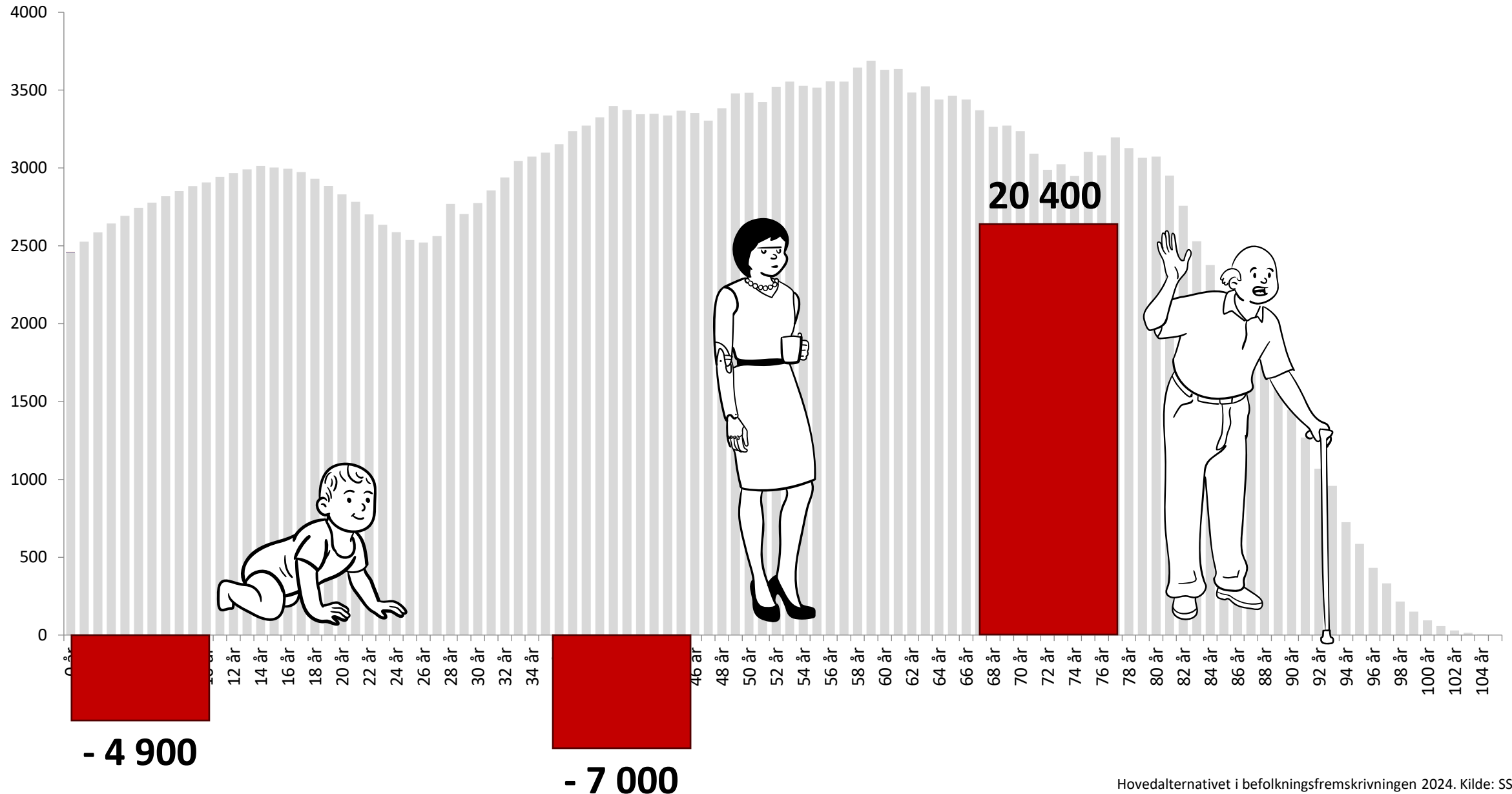
26%

(19% i 2024)

Befolkningen i Møre og Romsdal

2050

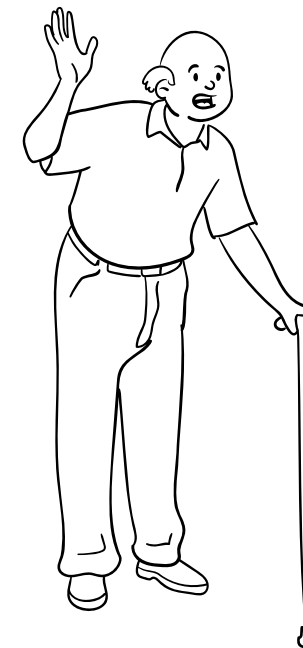

I dag:

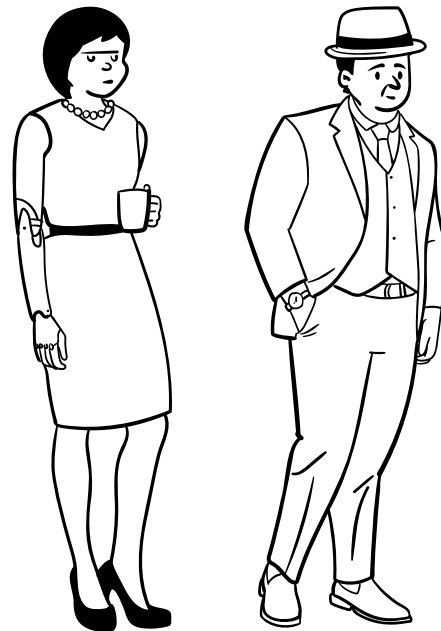

3,1

**I yrkesaktiv
alder per
person 67+**

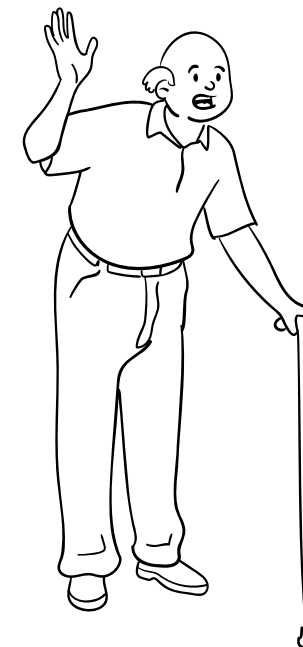

2050:

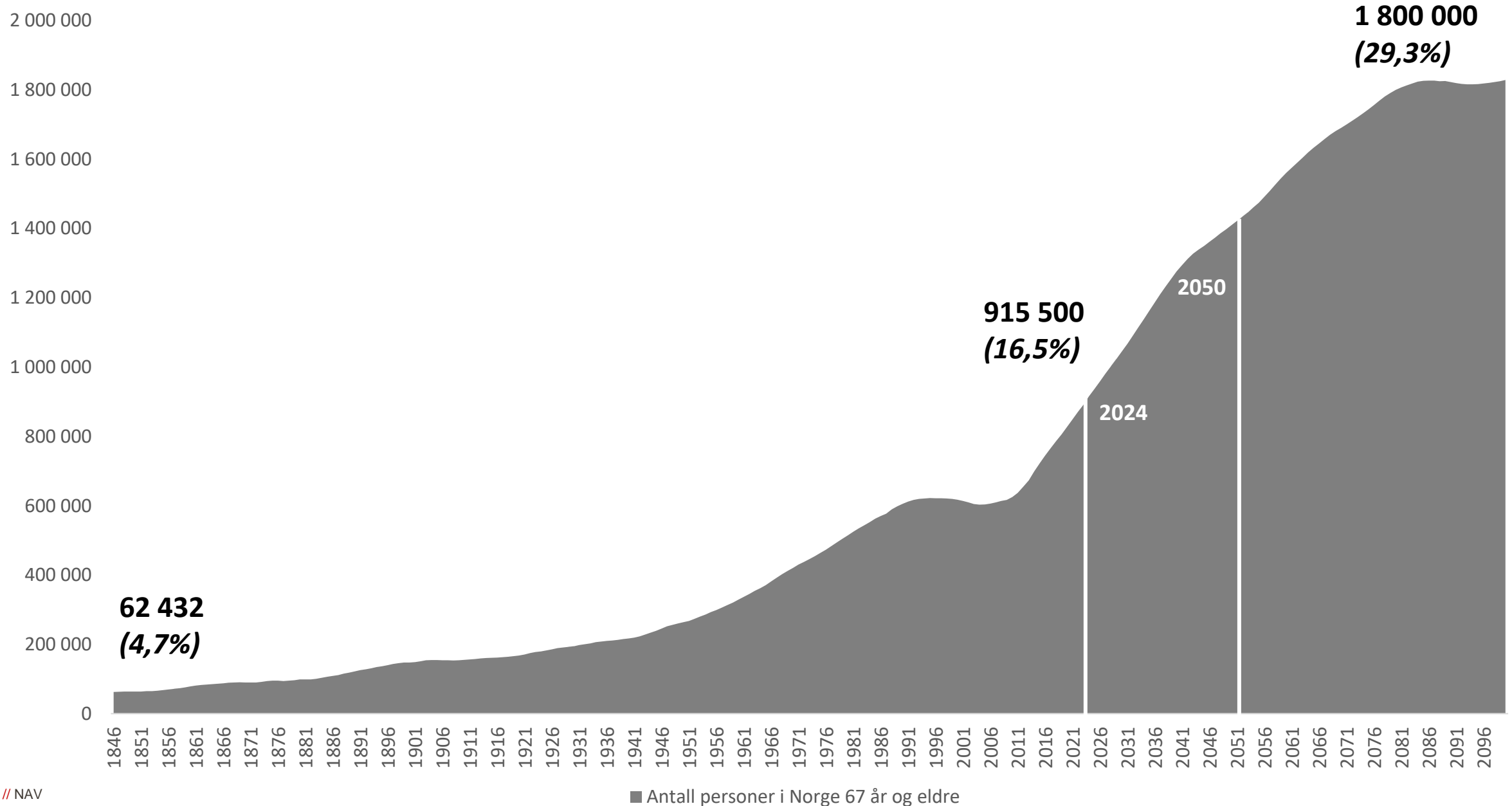

2,1

**I yrkesaktiv
alder per
person 67+**

Og eldrebølgen har egentlig bare så vidt begynt...

Endringene i befolkningen fremover (aldringen) gir et **massivt behov** for flere sysselsatte i helse- og omsorgssektoren

I Møre og Romsdal kan behovet bli på rundt **7 000 flere** sysselsatte i denne sektoren...

// NAV

Estimat basert på Møre og Romsdals andel av den nasjonale veksten i den eldste delen av befolkningen frem mot 2050

Vil trenge 180.000 flere i helsevesenet

Framover vil Norge få flere eldre, færre unge og på kort sikt mer penger å rutte med. Men i helsevesenet tiker en stor mangel på arbeidskraft som politikerne ikke kan kjøpe seg ut av.

Fredag legger regjeringen frem Perspektivmeldingen. Den peker på viktige utfordringer for norsk økonomi og velferd de neste tiårene.

FOTO: JAVAD PARSA / NTB

[Karoline Johannessen Litland](#)
Journalist

[Anders Børringbo](#)
Journalist

Publisert 9. aug. kl. 11:45
Oppdatert 12. aug. kl. 15:42

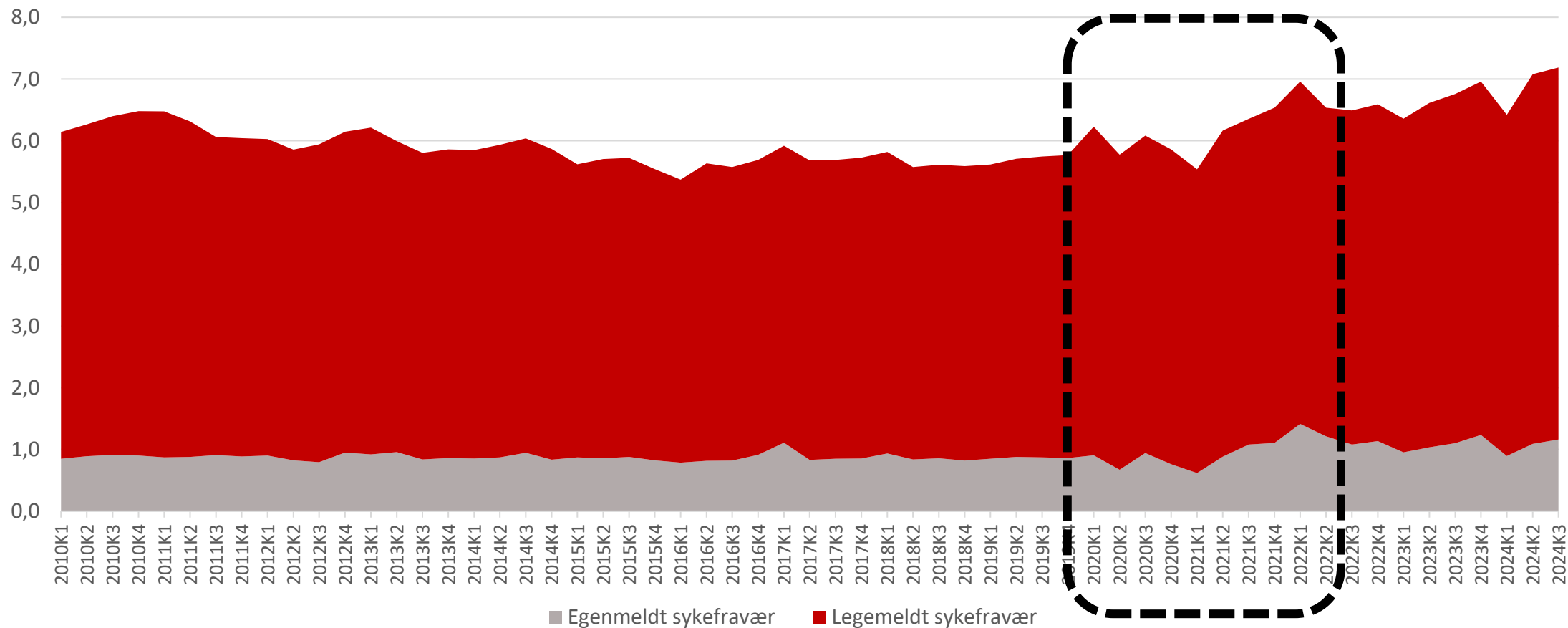
All befolkningsvekst fremover kommer i de eldste aldersgruppene

Norge har **tre problemer** som må løses for å håndtere utfordringen...

Norge har verdens høyeste sykefravær, som gir mange på helserelaterte ytelser

Det sesongjusterte sykefraværet i Norge

Gjett hvor mange dagsverk som gikk tapt til sykefravær i Møre og Romsdal i 2023?

2 millioner dagsverk

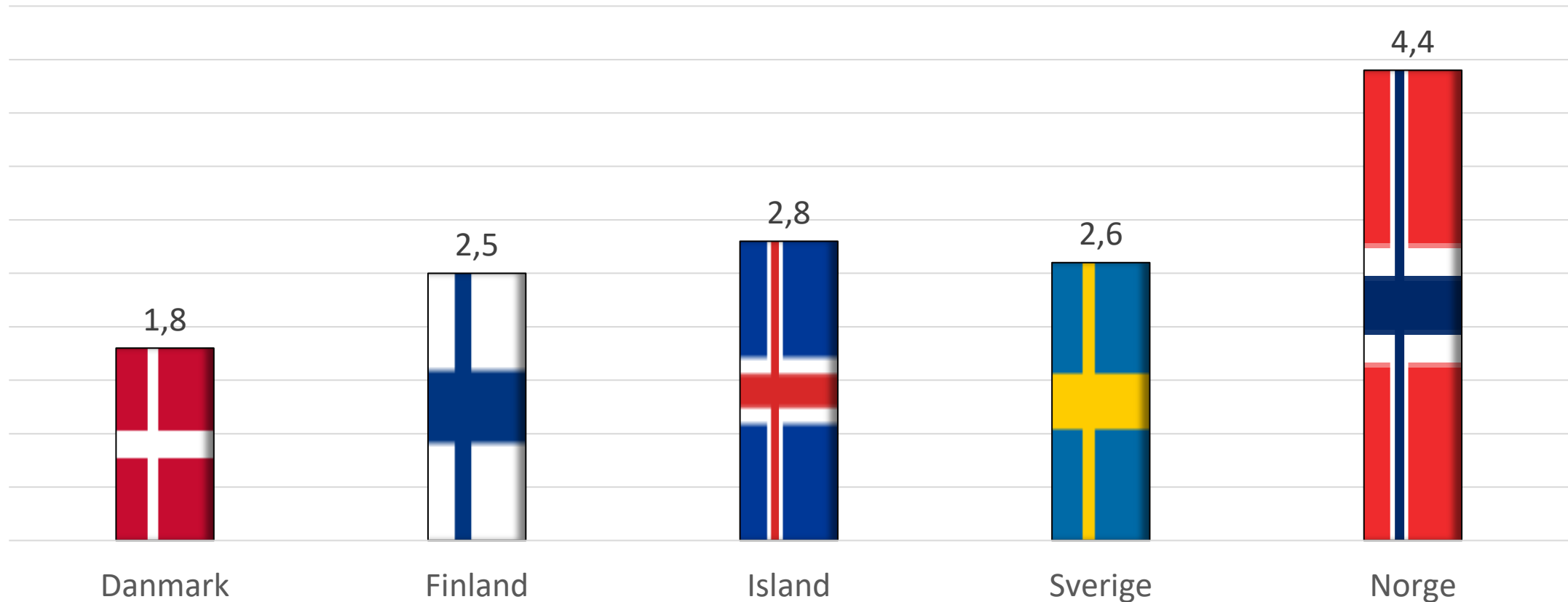
Det tilsvarer **8 000 årsverk**

Estimert antall avtalte dagsverk (dager man skal være på jobb korrigert for stillingsandel) tapt i et sykefraværstilfelle i 2023 multiplisert med sykeuføregrad. Kilde: NAV

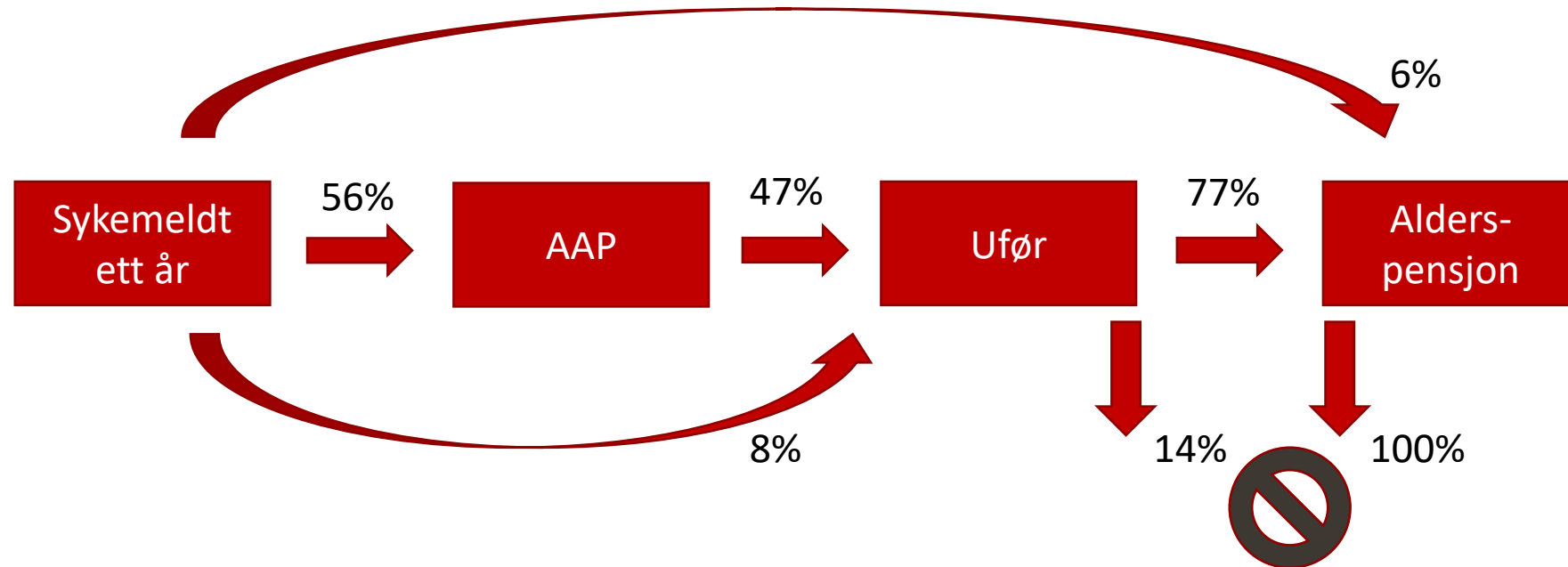

Ingen har høyere fravær pga sykdom enn Norge...

Sysselsatte midlertidig fraværende i hele referanseuka på grunn av sykdom i prosent av sysselsatte i alt. Personer 20-64 år. LFS/AKU. 2023

Det bekymrer oss, ettersom uføretrygd for mange betyr varig borte fra arbeidslivet...

16 364 uføretrygdede i Møre og Romsdal

➔ **9,9%** av alle mellom 18-67 år

...og gir en
svært krevende
situasjon på
mange
arbeidsplasser

Nadia må takle sykehuskrisen hver dag: – Har ni hull i vaktplanen på et døgn

Sykehusene i nord sliter med bemanningskrise, høyt sykefravær og for mange innlagte pasienter.

Susanne Skjåstad Lysvold
Journalist

Helge Lyngmoe
Journalist

Marius Eriksen Guttormsen
Journalist

Vi rapporterer fra Stokmarknes

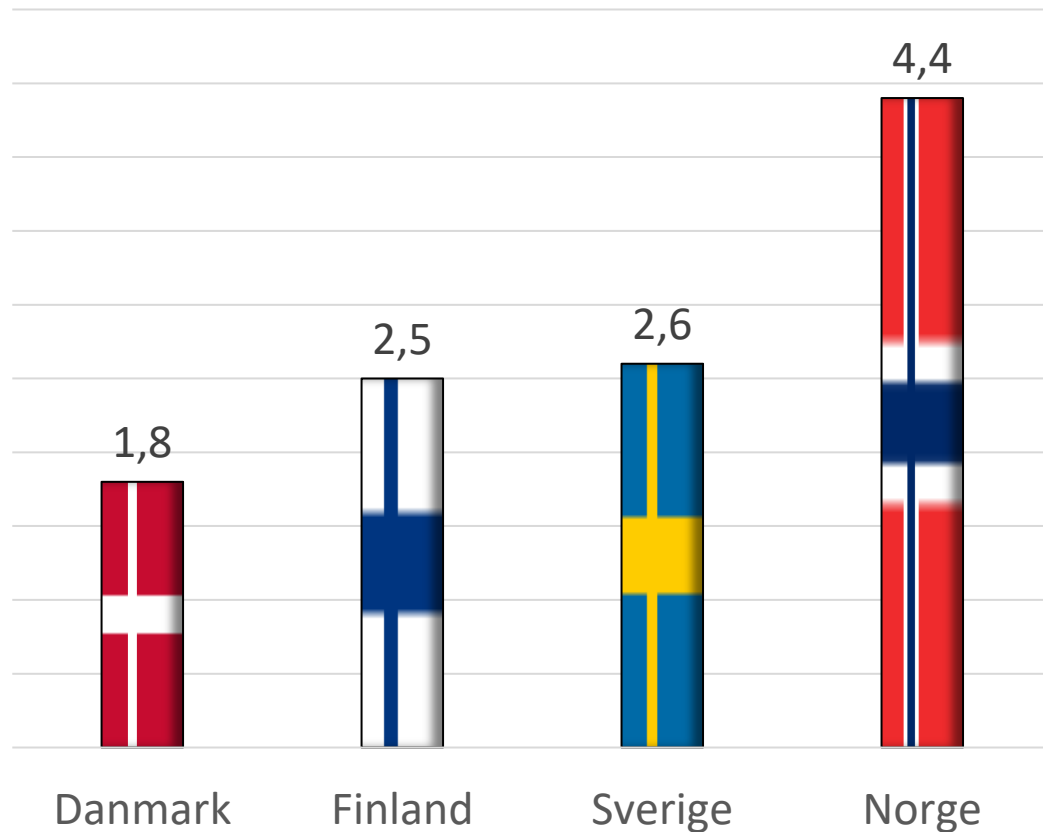
Publisert 24. jan. kl. 06:13
Oppdatert 24. jan. kl. 10:27

BEKYMRET: – Det er utfordrende å få folk til ta ekstravakter. De er slitne og vi har et ansvar for å ta vare på de ansatte vi har. Da må starte å ringe folk, de som har sluttet, sykepleierstudenter og andre som kan ta ei vakt, forteller enhetsleder Nadia Sørensen ved Nordlandssykehuset i Vesterålen.

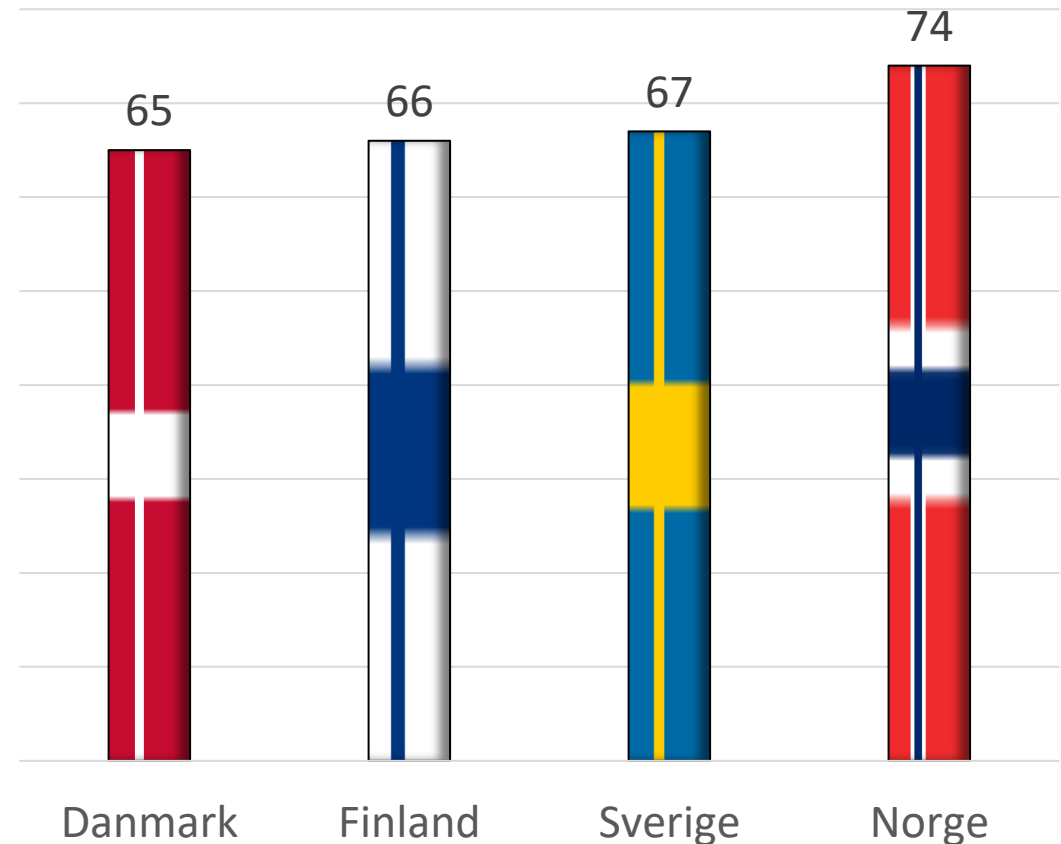
FOTO: HELGE LYNGMOE / NRK

For øvrig: gjett hvilken befolkning som selv mener de har best helse?

Sysselsatte midlertidig fraværende i hele referanseuka på grunn av sykdom i prosent av sysselsatte i alt. Personer 20-64 år. LFS/AKU. 2023

Andel av den voksne befolkningen som sier de har god eller svært god helse. LFS/AKU. 2023

All befolkningsvekst fremover kommer i de eldste aldersgruppene

Norge har **tre problemer** som må løses for å håndtere utfordringen...

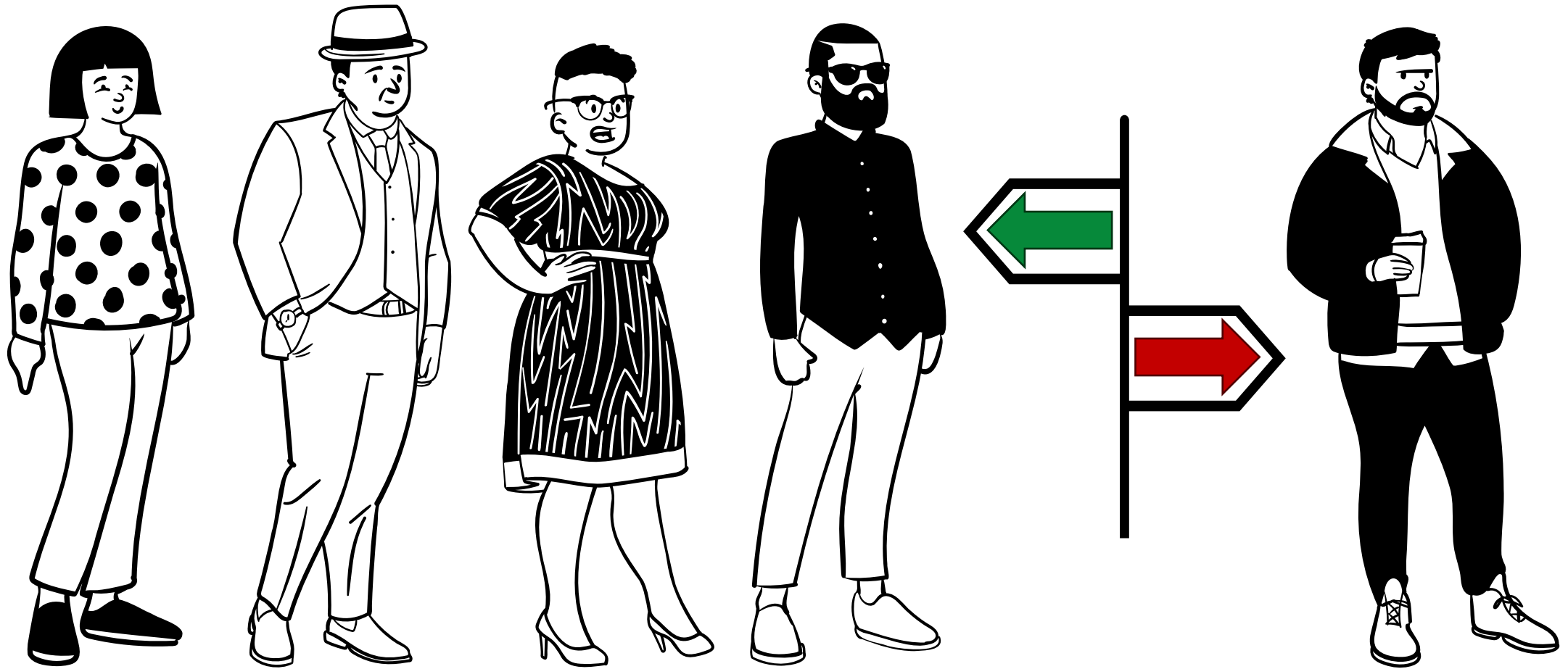

Norge har verdens høyeste sykefravær, som gir mange på helse relaterte ytelser

Det er mange personer i yrkesaktiv alder som står utenfor arbeidsliv og utdanning

1 av 5 i yrkesaktiv alder i Møre og Romsdal står på utsiden av arbeidslivet (20,4%)

= 32 000 personer

Hva er utenforskap?

= Arbeidskraftreserve

All befolkningsvekst fremover kommer i de eldste aldersgruppene

Norge har **tre problemer** som må løses for å håndtere utfordringen...

Norge har verdens høyeste sykefravær, som gir mange på helse relaterte ytelser

Det er mange personer i yrkesaktiv alder som står utenfor arbeidsliv og utdanning

Avgangsalder fra arbeidslivet er tidlig, og det er få tegn til endring

Verdien av 1 år ekstra for det norske samfunnet...

40

milliarder kroner

Det er store samfunnsgevinster å hente av at folk jobber lenger enn i dag. NAV har beregnet at hvis gjennomsnittlig avgangsalder fra arbeidslivet øker med 1 år, kan det gi en økt årlig verdiskaping (samfunnsøkonomisk gevinst) på 40 milliarder kroner. Kilde: NAV

Bybanen til Åsane i Bergen vil koste rundt 21 milliarder kroner, ifølge nye anslag. Det er 3,3 milliarder kroner mer enn det kommunen anslo i fjor.

Svært mange virksomheter har ingen seniorpolitikk

Halvparten av alle
private virksomheter (47%)

Hver fjerde av alle
offentlige virksomheter (24%)

...har **ikke** seniorpolitikk i virksomheten

All befolkningsvekst fremover kommer i de eldste aldersgruppene

Det ligger rundt **3 000 årsverk** for Møre og Romsdal i hver av disse tre...

Norge har verdens høyeste sykefravær, som gir mange på helse relaterte ytelser

Det er mange personer i yrkesaktiv alder som står utenfor arbeidsliv og utdanning

Avgangsalder fra arbeidslivet er tidlig, og det er få tegn til endring

Møre og Romsdal mangler ikke **folk**. Det vi trenger er:

Redusert frafall etter helseutfordringer,
økt inkludering fra utenforskapet, og
utsatt avgangsalder før pensjonering.

